

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 5. juli 2021

De europæiske skatteydere må alt for ofte betale i stedet for forurenerne

Ifølge princippet om, at forureneren betaler, skal forurenerne bære omkostningerne ved deres forurening. Men ifølge en beretning, som Den Europæiske Revisionsret offentliggør i dag, sker dette ikke altid i EU. Der tages generelt hensyn til princippet i EU's miljøpolitikker, men dets dækning er stadig ufuldstændig, og det anvendes uensartet på tværs af sektorer og medlemsstater. Som følge heraf anvendes der ifølge revisorerne undertiden offentlige midler til at finansiere oprensningsaktiviteter, som forurenerne skulle have finansieret.

I EU er næsten 3 millioner lokaliteter potentielt forurenede, primært på grund af industriel aktivitet samt behandling og bortskaffelse af affald. Seks ud af ti overfladevandområder såsom floder og søer er ikke i god kemisk og økologisk tilstand. Luftforurening, som er en væsentlig sundhedsrisiko i EU, er også skadelig for vegetation og økosystemer. Alt dette medfører betydelige omkostninger for EU-borgerne. Med forureneren betaler-princippet holdes forurenerne ansvarlige for deres forurening og de miljøskader, de forårsager. Det er forurenerne og ikke skatteyderne, der skal dække de dermed forbundne omkostninger.

"Hvis EU skal leve op til ambitionerne i den grønne pagt, er forurenerne nødt til at betale for de miljøskader, de forårsager," siger Viorel Ștefan, det medlem af Den Europæiske Revisionsret, der er ansvarligt for beretningen. *"Hidtil har de europæiske skatteydere dog alt for ofte været tvunget til at bære de omkostninger, som forurenerne skulle have betalt."*

Princippet om, at forureneren betaler, er et af de centrale principper, der ligger til grund for EU's miljølovgivning og -politikker, men ifølge revisorerne anvendes det uensartet og i forskelligt omfang. Direktivet om industrielle emissioner dækker de mest forurenende anlæg, men de fleste medlemsstater holder stadig ikke virksomhederne ansvarlige i forbindelse med miljøskader, der forårsages af tilladte emissioner. Desuden kræver direktivet ikke, at virksomhederne afholder omkostninger, der er en konsekvens af restforurening. Disse omkostninger løber op i hundredvis af milliarder euro. Forureneren betaler-princippet er på tilsvarende måde indarbejdet i EU's affaldslovgivning, f.eks. gennem "det udvidede producentansvar". Men revisorerne bemærker, at det ofte kræver betydelige offentlige investeringer at udfylde finansieringskløften.

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Forurenerne afholder heller ikke de fulde omkostninger ved vandforurening. Det er som regel EU's husholdninger, der betaler mest, selv om de kun forbruger 10 % af vandet. Forureneren betaler-princippet er fortsat vanskeligt at anvende ved forurening, der stammer fra diffuse kilder, og navnlig fra landbruget.

Forureningen af lokaliteter er meget ofte sket for så længe siden, at forurenerne enten ikke eksisterer længere, ikke kan identificeres eller ikke kan holdes ansvarlige. Denne "forsømte forurening" er en af grundene til, at EU har måttet finansiere genopretningsprojekter, som forurenerne skulle have betalt for. Hvad værre er: EU's offentlige midler er også blevet brugt i strid med forureneren betaler-princippet, f.eks. når myndighederne i medlemsstaterne ikke håndhævede miljølovgivningen og således ikke pålagde forurenerne at betale.

Endelig understreger revisorerne, at hvis virksomhederne ikke har tilstrækkelig finansiel sikkerhedsstillelse (f.eks. en forsikringspolice, der dækker miljøansvar), er der risiko for, at skatteyderne ender med at bære miljøoprensningens omkostninger. Indtil videre er det kun syv medlemsstater (Tjekkiet, Irland, Spanien, Italien, Polen, Portugal og Slovakiet), der kræver finansiel sikkerhedsstillelse i forbindelse med nogle eller alle former for miljøansvar. Men på EU-plan er sådanne garantier ikke obligatoriske, hvilket i praksis betyder, at skatteyderne tvinges til at træde til og betale oprensningens omkostninger, hvis en virksomhed, der har forvoldt miljøskade, bliver insolvent.

Baggrundsoplysninger

En væsentlig andel af EU-budgettet er afsat til at opfylde EU's klimaændrings- og miljørelaterede mål. I perioden 2014-2020 blev ca. 29 milliarder euro fra EU's samhørighedspolitik og Life-programmet specifikt målrettet miljøbeskyttelse.

Særberetning nr. 12/2021: "Princippet om, at forureneren betaler: inkonsekvent anvendelse på tværs af EU's miljøpolitikker og -foranstaltninger" foreligger på Revisionsrettens websted (eca.europa.eu) på 23 EU-sprog. Beretningen har ikke fokus på energi- og klimasektoren, da disse områder er blevet behandlet i flere nylige beretninger fra Revisionsretten, bl.a. en særberetning om [EU's emissionshandelssystem](#) og en særberetning om [luftforurening](#). For to uger siden offentliggjorde Revisionsretten desuden en beretning om [klimaændringer og landbrug](#) i EU. I den beretning, der offentliggøres i dag, er det imidlertid første gang, at der foretages en specifik undersøgelse af princippet om, at forureneren betaler.

Revisionsretten præsenterer sine særberetninger for Europa-Parlamentet og EU-Rådet samt for andre interessenter såsom de nationale parlamenter, aktører i erhvervslivet og repræsentanter for civilsamfundet. Langt hovedparten af de anbefalinger, den fremsætter i sine særberetninger, bliver gennemført i praksis.

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547